

Homohuwelijk in Amerika splitst CRC

De synode van de Christian Reformed Churches, tot en met 17 juni bijeen in Grand Rapids in de Verenigde Staten, heeft een lastig onderwerp op de agenda staan. De kerk moet zich uitspreken over hoe ze omgaat met de legalisering van het homohuwelijk in veel Amerikaanse staten en hoe ze tegelijkertijd trouw kan blijven aan de Bijbel en de belijdenisgeschriften.

Albert-Jan Regterschot

De vorige synode van de Christian Reformed Churches (CRC), in 2013, stelde een onderzoekscommissie in dat als opdracht kreeg helderheid te verschaffen over de vraag hoe kerkleden, ambtsdragers en kerken „kunnen omgaan met de Bijbelse lijnen die verwoord zijn door de synode van 1973 en 2002 in het licht van de legalisering van het huwelijk voor mensen van hetzelfde geslacht.” De synode van 1973 sprak zich uit over een Bijbelse visie op homoseksualiteit, de kerkvergadering in 2002 ging over de pastorale omgang met homoseksuele kerkleden.

De Christian Reformed Churches zijn voortgekomen uit de vroegere Gereformeerde Kerken in Nederland. De CRC hebben ruim 300.000 leden, verspreid over ruim 1000 plaatselijke gemeenten in de Verenigde Staten en Canada.

Centraal in het eerder dit jaar

gepubliceerde commissierapport staat het verschil tussen het burgerlijk huwelijk en een religieus huwelijk. Waar de betekenis van die twee vroeger parallel liep, worden de verschillen nu steeds groter, concludeert de commissie. Daardoor zou er een situatie kunnen ontstaan dat een predikant wel een burgerlijk huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht zou kunnen sluiten, terwijl religieuze elementen bij zo'n plechtigheid achterwege gelaten worden. Op die manier zou zo'n huwelijksluiting niet in strijd zijn met de kerkorde.

Een verschil met Nederland is dat in de Verenigde Staten door predikanten niet alleen het kerkelijk huwelijk, maar ook het burgerlijk huwelijk bevestigd wordt. Meerdere predikanten gaven richting de commissie aan dat ze zich zorgen maken over de vraag of ze niet gedwongen kunnen worden tot het sluiten van een homohuwelijk. Volgens de deputaten zal het waarschijnlijk zo'n vaart niet lopen. Sinds de invoering van het homohuwelijk in Canada in 2005,

is nog geen enkele CRC-predikant gedwongen om zo'n huwelijk te sluiten. Juristen in de VS gaan er tot nu toe ook van uit dat er geen dwang zal worden gebruikt tegen predikanten.

Minderheidsrapport

Een deel van de commissie ziet in

Aantal gemeenten onderneemt stappen richting het toelaten van homoparen

de constructie waarin predikanten wel een burgerlijk homohuwelijk sluiten maar de kerkelijke plechtigheid achterwege laten een beperkte ruimte voor het sluiten van homohuwelijken door CRC-predikanten. Op dat punt lopen de meningen echter uiteen; vandaar dat op de synode zowel een meerderheids- als een minderheidsrapport ter tafel komt. Het minderheidsrapport vindt het

sluiten van homohuwelijken door predikanten in geen enkel geval toelaatbaar. Het sluiten van een burgerlijk huwelijk door een predikant zonder religieus element in zo'n plechtigheid, achten ze in tegenspraak met de theologische en kerkelijke opvattingen van de CRC. „Een predikant is altijd in de eerste plaats een dienaar van het Woord”, concluderen ze. Zodra een predikant een burgerlijk huwelijk sluit, krijgt die plechtigheid hoe dan ook een kerkelijk tintje.

Het sluiten van een kerkelijk huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht is daarentegen in geen enkel geval in lijn met de CRC-opvattingen over het huwelijk, stelt de commissie. De synode van 1973 noemde het praktiseren van homoseksualiteit – dus niet de geaardheid op zichzelf – zondig.

Het meerderheidsrapport noemt het niet bezwaarlijk dat kerkleden aanwezig zijn bij het sluiten van een huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht, of zelfs actief deelnemen aan de plechtig-

heid. Dat is een zaak waarover iemand in zijn eigen geweten voor Gods aangezicht moet beslissen, concluderen de auteurs van dit rapport. Voor predikanten moeten er geen aanvullende regels komen op dit punt, zo vinden ze.

De auteurs van het minderheidsrapport vinden dat ambtsdragers moeten vermijden om een rol te spelen bij homohuwelijken, „omdat zo'n acceptatie en participatie al snel gezien kan worden als het steunen van een zondig patroon van seksualiteit.” Het minderheidsrapport vindt een homorelatie onacceptabel, tenzij dat die volledig celibitair is. De kerk moet daarom volgens hen niet schromen om tuchtmaatregelen te nemen tegen leden met zo'n relatie.

Het lidmaatschap van de CRC staat in principe niet open voor homoparen, maar ook hierover zijn verschillen van inzicht. Een aantal gemeenten heeft al stappen ondernomen richting het opnemen van homoparen, ook al strijdt dit met de opvattingen van het landelijke kerkverband.

Gereformeerden bezoeken paus

Delegatie WCRC roemt sfeer van openheid en dialoog na bezoek Rome

Klaas van der Zwaag

VATICANSTAD. Het bezoek van de delegatie van de wereldwijde gemeenschap van gereformeerden aan paus Franciscus duurde kort, maar er was een „gevoel van herkenning”. „De paus liet weten dat leerstellige verschillen niet meer relevant zijn wanneer we volgelingen van Jezus in een gebroken wereld worden.”

De Wereldgemeenschap van Gereformeerde Kerken (WCRC), die zetelt in Hannover, is gisteren op bezoek geweest bij paus Franciscus. De bijeenkomst maakt deel uit van de officiële dialoog die al een aantal jaren wordt gevoerd tussen de WCRC en de Rooms-Katholieke Kerk.

Er vonden gesprekken plaats met de pauselijke raad tot bevordering van de eenheid van christenen, die door de curiekardinaal Kurt Koch geleid wordt, en met de pauselijke raad voor gerechtigheid en vrede, geleid door curiekardinaal Peter Turkson. De ontmoeting met de paus zelf duurde een half uur.

De WCRC-delegatie stond onder leiding van de voorzitter Jerry Pillay en algemeen-secretaris Chris Ferguson. Ferguson, in een reactie: „We hebben twee dingen tegenover de paus onderstreept. In de eerste plaats vonden we het bezoek urgent omdat we als kerken gemeenschappelijke antwoorden moeten vinden op de dreigende ecologische crisis die de wereld treft en de toenemende armoede, onrechtvaardigheid en uitsluiting van kwetsbare groepen uit de samenleving. In de tweede plaats

spraken we ook onze vreugde uit omdat wij dankzij de dialoog met Rome dichterbij de eenheid zijn gekomen die Christus Zijn kerk heeft geschonken.”

Herkende de paus zich in deze opmerkingen?

„Absoluut. Wat wij stelden kwam precies overeen met wat de paus in zijn laatste encycliek „Laudato si” heeft uiteengezet. Daarin waarschuwt hij voor een komende ramp voor de aarde als gevolg van menselijk falen. Hij heeft zelf maar kort gereageerd. Maar wat hij zei, was zeker geen sociaal Evangelie. Hij benadrukte dat de kerk geroepen is om het

Evangelie te verkondigen en zending te bedrijven in deze wereld, maar dan wel met een open oog voor de naaste en niet zonder het streven naar eenheid tussen de kerken.”

Waarin kwam het specifieke gereformeerde geluid van de WCRC tot uitdrukking?

„Vooraf in de gedachte dat het geloof zich niet laat opsluiten in het innerlijk of binnen de vier muren van de kerk. Dat is de kern van de Reformatie geweest, vooral bij Calvijn. Het calvinisme stelt dat Gods soevereiniteit de gehele wereld geldt. Dat sluit aan bij de traditie van de WCRC, die veel

aandacht schenkt aan sociale gerechtigheid, zoals verwoord in de Accra Confessie in 2004. De WCRC heeft zich dit jaar aangesloten bij de overeenkomst van lutheranen en katholieken over de rechtvaardiging uit 1999, maar dat laatste nooit los willen maken van de vraag naar gerechtigheid in de samenleving. De paus herkende zich ten volle in deze brede visie. We hebben nieuwe deuren open zien gaan en zijn optimistisch gestemd voor de toekomst. Ons bezoek stond in het teken van 500 jaar Reformatie. We hebben de paus uitgenodigd om onze conferentie volgend jaar hierover in Leipzig te bezoeken.”

VATICANSTAD. WCRC-secretaris Chris Ferguson (l.) en president Jerry Pillay (r.) spreken met Kardinaal Koch (m.). beeld WCRC, Philip Tanis

CRC kiest rev. De Vries als preses

GRAND RAPIDS (RD). De generale synode van de Christian Reformed Churches heeft vrijdag op zijn eerste vergaderdag, rev. Paul De Vries (52) uit Grand Rapids gekozen tot preses. Tot tweede voorzitter werd gekozen rev. José Rayas (56) uit Socorro, Texas. Rev. Bert Slofstra (63) uit Abbotsford in Canada is gekozen tot eerste scriba. Hij is de enige die eerder deel uitmaakte van het moderamen van een synode. In 2011 was hij tweede scriba. De tweede scriba bij de synode dit jaar is Elsa Fennema (72) uit Chicago. De synode duurt nog tot en met 17 juni.

Duitse theoloog Moltmann (89) overleden

Redactie kerk

TÜBINGEN. De Duitse feministische theoloog Elisabeth Moltmann-Wendel is dinsdag op 89-jarige leeftijd overleden.

Dat maakte de Evangelische Kerk in Duitsland (EKD) gisteren bekend. Moltmann-Wendel was getrouwd met de bekende Duitse theoloog Jürgen Moltmann (90).

Volgens de EKD heeft Moltmann-Wendel een belangrijke rol gespeeld bij het totstandkomen van „een Godsbeeld waarin mannen en vrouwen zich op gelijke wijze herkennen.”

Moltmann-Wendel werd geboren in Potsdam en studeerde theologie in Berlijn en Göttingen. Ze promoveerde in 1951 op een studie naar het werk van de Nederlandse predikant Hermann Friedrich Kohlbrugge, die lange tijd in Elberfeld, bij Wuppertal, woonde en werkte.